

تأثیر پودر یونجه در جیره‌ی غذایی بر عملکرد و خصوصیات لاشه‌ی بلدرچین ژاپنی

بهزاد کرمی<sup>۱</sup>، بابک امین زاده<sup>۱</sup>، یوسف جعفری آهنگری<sup>۲</sup>، الیاس لطفی<sup>۳</sup>

۱- دانشجویان کارشناسی ارشد گروه علوم دامی دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

۲- دانشیار دانشکده علوم دامی دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

۳- دانشگاه آزاد اسلامی، واحد گرگان، باشگاه پژوهشگران جوان، گرگان، ایران

نویسنده مسئول: بهزاد کرمی، کرمانشاه-مسکن-خیابان نسترن-پلاک ۲۷ behzadkarami1363@yahoo.com

#### چکیده

در این تحقیق، تأثیر سطوح مختلف پودر یونجه بر عملکرد و خصوصیات لاشه‌ی بلدرچین ژاپنی بررسی شد. بدین منظور، از ۱۸۰ قطعه بلدرچین (نرو ماده) در قالب طرح کاملاً تصادفی با سه سطح (صفر و ۱/۵ و ۳ درصد یونجه به صورت افزودنی) استفاده شد. برای هر تیمار آزمایشی ۴ تکرار در نظر گرفته شد و در هر تکرار ۱۵ قطعه بلدرچین قرار گرفت. بلدرچین‌ها به مدت ۴۲ روز روی بستر پرورش یافتند. نتایج آزمایش نشان داد که وزن بلدرچین‌ها به طور معنی‌داری تحت تأثیر استفاده یونجه در جیره غذایی قرار گرفت ( $p < 0/05$ ). تیمارهای تغذیه شده با سطح ۱/۵ یونجه افزایش وزن بیشتری نسبت به سطح ۳ درصد داشتند. ضریب تبدیل غذایی بلدرچین‌های تغذیه شده با سطح ۱/۵ درصد به طور معنی‌داری بهتر از سطح ۳ درصد یونجه و تیمار شاهد بود ( $p < 0/05$ ). خصوصیات لاشه تحت تأثیر تیمارهای آزمایشی قرار نگرفت. نتایج حاصله نشان داد افزودن ۱/۵ تا ۲ درصد یونجه در جیره‌ی غذایی باعث بهبود افزایش وزن و ضریب تبدیل غذایی در بلدرچین ژاپنی شد.

واژه‌های کلیدی: بلدرچین ژاپنی-یونجه-خصوصیات لاشه

#### مقدمه

پرورش بلدرچین امروزه جایگاه خاصی در صنعت پرورش طیور پیدا کرده است و با توجه به تقاضای مردم، پرورش آن رو به گسترش است. بلدرچین مانند جوجه گوشتی جزء پرندگانی است که از رشد سریعی برخوردار است. این پرنده در طی دوره‌ی پرورش با عوامل استرس‌زای مختلفی مواجه می‌شود که منجر به تغییر در غلظت هورمون‌ها، کاهش خوراک مصرفی، تغییر در متابولیسم مواد مغذی و تضعیف سیستم ایمنی می‌شود. بنابراین، می‌توان با افزودن مواد مغذی کم مصرف و آنتی اکسیدان‌ها به جیره به رشد مطلوب دست یافت (کانچانا و جیانسی، ۲۰۱۰). یونجه از جمله گیاهان دارویی است که می‌تواند می‌تواند در جیره‌ی طیور از سنتز کلسترول و اکسیداسیون اسیدهای چرب بلند زنجیر در غشای سلولی جلوگیری می‌کند و به عنوان یک ماده‌ی مغذی برای رشد و سلامتی حیوانات شناخته شده است (آخوندزاده، ۱۳۷۹). بدین منظور جهت تأثیر سطوح مختلف یونجه بر عملکرد و خصوصیات لاشه در بلدرچین ژاپنی از این گیاه دارویی به عنوان افزودنی در جیره غذایی استفاده شد.

#### مواد و روش‌ها

این آزمایش با استفاده از ۱۸۰ قطعه بلدرچین ژاپنی در ایستگاه تحقیقاتی پرورش طیور دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان انجام گردید. ۳ تیمار آزمایشی با سطوح صفر و ۱/۵ و ۳ درصد یونجه، در قالب طرح کاملاً تصادفی در نظر گرفته شد. در هر تیمار، ۴ تکرار و ۱۵ قطعه بلدرچین در هر تکرار قرار گرفت. بلدرچین‌ها در ابتدای آزمایش وزن شدند، سپس به صورت تصادفی در واحدهای آزمایشی قرار گرفتند. جیره‌های غذایی مورد استفاده بر اساس مواد مغذی موجود در مواد